

HIV ve konsepsiyon

Dr. Şebnem ŞENOL AKAR

MCBU Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları

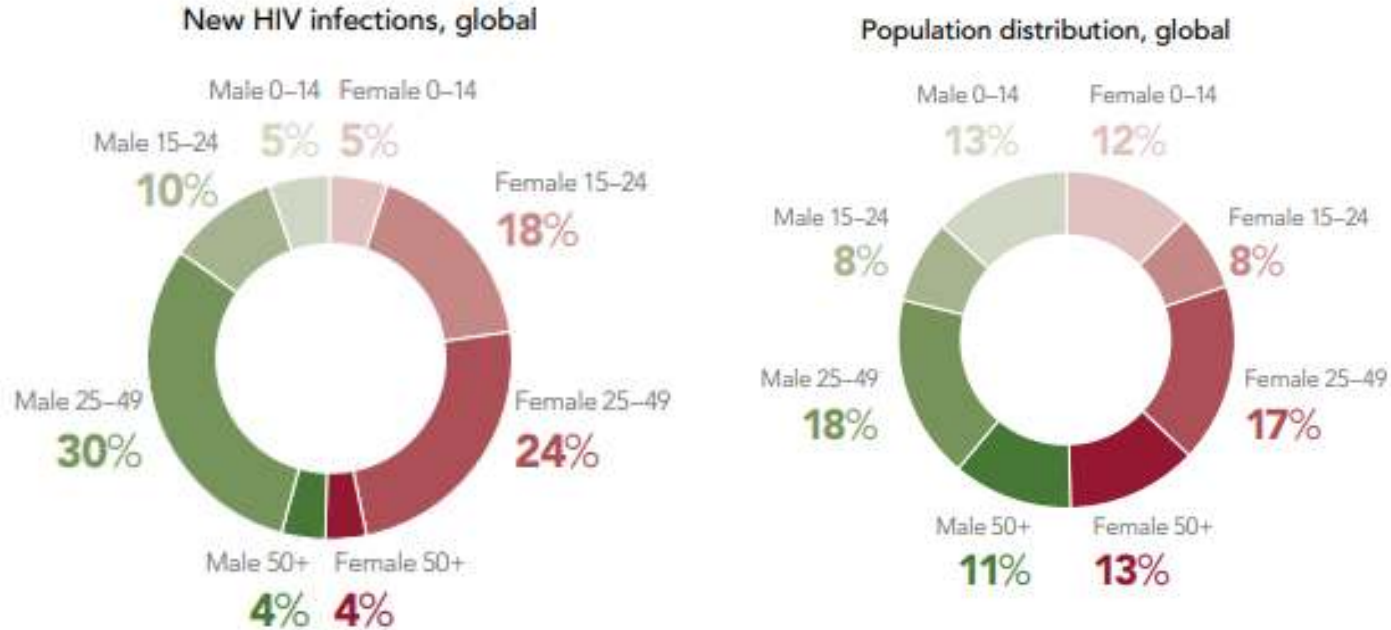
HIV bir sağlık krizidir

- 2020'de
- 37.7 M kişi HIV ile enfekte
- 10.2 M tedavi almıyor
- 1.5 M yeni enfeksiyon
- 680 000 AIDS ilişkili lm





- HIV enfeksiyonlarının %20 sini gençler oluşturmakta
- %40 dan fazlası reprodüktif çağda



ÇOCUK SAHİBİ OLMA

Kan bağıışı sonrası yapılan testlerde "HIV Pozitif" olduğunu öğrenen K.A, eşiyile birlikte yaşadığı zorlu bir süreçten sonra sağlıklı bir çocuk sahibi oldu.

haber metninin boyutu + - haber metnini yazdır 🖨

K.A, AA muhabirine yaptığı açıklamada, HIV pozitif olduğunu öğrendiğinde bir yıllık evli olduğunu ve dünyanın adeta "başına yıkıldığını" hissettiğini belirtti.

Bu durumu bir süre kimseyle paylaşmadığını, ancak daha sonra eşinin kendisinden uzaklaştığını sezinlediğini ve HIV pozitif olduğunu ilk olarak açıkladığını dile getiren K.A, "Tabi ki çok zor anlardı bizim için. İnsan bir anda hayatın sonuna geldiğini hissediyor. Sonra eşime hemen test yaptırdım. Çok şükür o negatifti. Bunun üzerine ona ayrılmayı teklif ettim. Fakat o bana sonuna kadar benimle beraber olacağını söyledi. Korunarak hayatımıza, evliliğimize devam edebileceğimizi öğrendik.

HIV virüsü taşıyanlar çocuk sahibi olabilir mi?



HIV ile yaşayan kişilerde ocuk sahibi olma isteği

Eğitim

Kadın ve ocuk sağlığı

Cinsel sağlık

Sosyal haklar

Sağlık güvencesi

- ABD' de %50
- Etyopya'da %54,6
- Güney Afrika'da %51
- Tanzanya'da %37,1
- Uganda'da % 18
- Nepal'de %12



HIV ile yaşayan kişilerde çocuk sahibi olma isteği

- Yaş (<30y)
- Evlilik durumu
- Çocuk sayısı (çocuksuz olma)
- Partner ile aynı evde yaşama
- Partner ile birlikte olma süresi
- Eşin çocuk sahibi olma isteği

HIV ile yaşayan kişilerde ocuk sahibi olma isteği

- Erken hastalık tanısı
- HIV'e bakışın değişmesi
- Etkin antiretroviral tedavi
- ART
- yaşam süresinin artması
- yaşam kalitesinin artması

HIV ile yaşayan kişilerde ocuk sahibi olma isteği

- artan ilişki sayısı
- korunmasız cinsel ilişki
- kondom kullanımında azalma
- yüksek CYBH oranı



Çocuk doğurma potansiyeli olan HIV ile enfekte tüm kadınlara/ çiftlere

- Üreme ve gebelikten korunma seçenekleri
- Güvenli cinsel ilişki
- Alkol, sigara ve bağımlılık yapıcı diğer maddelerin kullanımının sonlandırılması
- Kadınların folik asit kullanması
- HIV'in perinatal geçişi ve risk faktörleri
- Anne sütü önerilmeyeceği!!!
- Aşılama



Öncelikler

- Çiftlerin ortak kararı/rızası
- Negatif eşin güvenliği /pozitiflerin süperenfeksiyonunun önlenmesi
- Sağlıklı gebelik
- Vertikal transmisyonun engellenmesi
- Uygun doğum ve beslenme yöntemi desteği



Gebelik öncesi sağlık

- Folik asit 400 mcg
 - folik asit inh →5 g
- Genel gebelik öncesi öneriler
- D vit desteği
- Alkol sigara ve madde kullanımı **X**
- Anne sağlığı öncelikli
 - ART kullanımı
 - CD4 >200
 - **İmmün toparlanma halinde olması**

Üreme metodu seçimi

- HIV durumu
 - Serolojik uyumsuz
 - İkisi de HIV +
- Tedavi durumu
 - Direnç
 - ART süresi
 - ART uyumu
 - Gebeliğe uygun ART planı

Üreme metodu seçiminde

- Viral yük
 - ≥ 6 aydır saptanabilir düzeyin altında
 - Ovulasyonda kondomsuz ilişki
 - PrEP-C
 - Uygun ART ye rağmen saptanabilir düzeyde ise
 - PrEP-C
 - Self inseminasyon
 - Sperm yıkama

Üreme metodu seçiminde

- Eşlerin üreme yeteneği
 - Nedene yönelik araştırma
 - Yardımcı üreme teknikleri

HIV fertilitiyi etkiler

HIV + bireylerde sık karşılaşılan infertilite nedenleri

Del Romero et al. Medicine (2016) 95:30

Table 6

Fertility-related disorders among 161 couples who opted for natural reproduction.

Disorders	N (%)
Men*	141 (100)
Asthenospermia	16 (11.3)
Oligospermia	11 (7.8)
Oligoasthenospermia	8 (5.7)
Oligoasthenoteratospermia	2 (1.4)
Astenoteratospermia	1 (0.7)
Teratospermia	1 (0.7)
Women	161 (100)
Polycystic ovary	7 (4.3)
Uterine myoma	3 (1.9)
Adnexectomy	2 (1.2)
Hypothyroidism	2 (1.2)
Irregular menstrual cycles	2 (1.2)
Endometriosis	1 (0.6)
Cervical conization	1 (0.6)
Lupus	1 (0.6)
Primary antiphospholipid syndrome	1 (0.6)
Undefined	1 (0.6)

* Spermioqram was not available for 20 men.

ART fertiliteyi etkiler mi?

Çelişkili veriler
mevcuttur

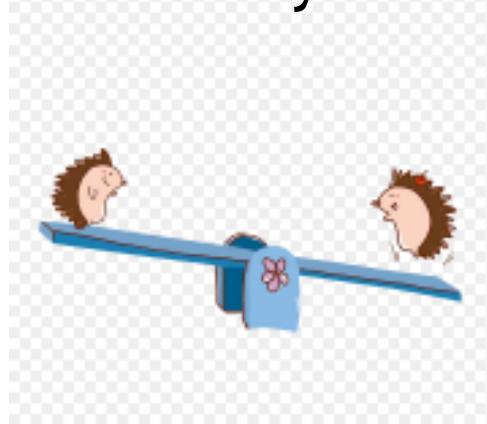
- ABD verileri fertiliteyi azalttığını idda eder
- Afrika'da geniş bir çalışmada kadınlarda anlamlı düzeyde fertilite artmıştır

HIV ve yardımcı üreme yöntemleri

- 6(-12) ay/ovulasyon self inseminasyon veya korunmasız cinsel ilişki denenmesine rağmen gebe kalınamazsa yardımcı üreme yöntemleri denenebilir
- HIV yardımcı üreme yöntemleri sırasında fertilitiyi azaltabilir
- HIV (+) lerde ovarian stümulasyon tedavilerinde de başarı 😞
- Ovum donasyonu HIV negatifler ile aynı \approx
- >35y tuba-ovaryen hastalık?

Serolojik olarak uyumsuz çiftlerde bulaşın önlenmesi

- HIV pozitif bireyin ART'ye başlayıp HIV RNA (-) olması
- CYBH taraması /tedavisi
- Cinsel eşleri HIV bulaşından koruyacak tek bir yöntem yoktur
- ART kullanımı
- HIV RNA (-) olması
- Plazma HIV RNA (-) genital sekresyonlarda HIV (?)



Kadın HIV (+)

- ART'ye başlayıp HIV RNA (-) olması
- En güvenli yöntem, periovulatar dönemde eşin semeni ile evde veya doktor ofisinde inseminasyon



Erkek HIV (+)

- Erkek düzenli ART kullanıyor ve HIV RNA (-)
 - Ovülasyondan 2-3 gün önce ve sonra (fertilitenin en yüksek olduğu dönemde) **korunmasız cinsel ilişki**
 - Ovulasyon kiti
 - **Intrauterin inseminasyon**
 - İn vitro fertilizasyon
 - Sperm hazırlama teknikleri (sperm yıkama)
 - Teknik zor ve masraflı, erkeğin infertil olması durumunda önerilebilir

Sperm yıkama

- Santrifüj ile spermatazoaları sperm sıvısından ayırma işlemidir
- Eski bir yöntem
- HIV RNA + erkek → sıfır geçiş, %56 gebelik ihtimali
- Hep B / C koenfeksiyonu dışında önerilmez
 - HIV RNA (-) erkek için
- Kısıtlı uygulama imkanı



Serolojik olarak uyumsuz çiftlerde

- ART almıyor veya ART ye rağmen saptanabilir HIV RNA
- Kondomsuz ilişki önerilmez!!
- Bu konuda ısrar varsa PrEP-C yapılabilir

PrEP-C

- HIV negatif olana eşe
- Kondomsuz cinsel ilişkinin fertilitte d6nemi ile kısıtlı
- TDF/FTC
- Hamilelik denemelerinden 1 ay 6nce başlanması ve hamilelik gerçekleştikten 1 ay sonrasına kadar devam
- Uyum!!!
- Gebelik, emzirme kontrendike değil
- HIV+ eşte viral y6k baskılı, diğer t6m koşullar sağlanmış: PrEP ile ek yarar?

PrEP-C izlem

- HIV alanında deneyimli bir hekim
- İlaçlar en fazla 3 aylık reçete edilmeli
- Her 3 ayda bir
 - HIV testi
 - Akut enfeksiyon açısından değerlendirme
 - Yan etkilerin değerlendirilmesi
 - Tedaviye uyumun değerlendirilmesi



PrEP-C izlem

- Tedavi 6 ayı geçerse ilaç spesifik yan etki takibi
 - Böbrek fonksiyonları
- En geç 12. ayda kesilerek yardımcı üreme tekniklerine yönlendirilmeli
- Akut HIV enfeksiyonunu düşündürecek belirti/bulgu ortaya çıkması ya da HIV testinin pozitif bulunması durumunda kesilmeli

HIV RNA (-) bulaşıcılığı ne kadar engeller?



«0»

- Maksimum virolojik baskılanma sağlansa bile, genital traktta virüs bulunabilir; heteroseksüel bulaş riski azalmaktadır ama riski sıfıra indirmesi beklenemez
- Genital HIV-RNA yüksek ise, heteroseksüel bulaş riski artmakta Plazma HIV-RNA düzeyinden bağımsız
- İlaçların genital traktüse geçişi arasındaki fark

Heterosexual Risk of HIV Transmission per
Sexual Act Under Combined Antiretroviral
Therapy: Systematic Review and Bayesian
Modeling

- ART kullanımı HIV bulaşını sıfıra indirmesi beklenemez
- Viral baskılanma olsun olmasın ART kullanımında bulaş riski çok düşük bulunmuştur <13:100 000.
- Kondom kullanımı bu sonuca neden olabilir

Risk of HIV transmission through condomless sex in serodifferent gay couples with the HIV-positive partner taking suppressive antiretroviral therapy (PARTNER): final results of a multicentre, prospective, observational study




- 7 yıl süre ile 927 MSM 1593 «birliktelik yılı» 76 088 cinsel birliktelik
- HIV(-) ler arasında kondomsuz cinsel ilişkiye girme 288/ 777 (%37), bunların 15'inde HIV enfeksiyonu gelişmiş.
- 100 çift yılında 0.23 bulaş (%95 CI)
- Çalışma HIV viral yükü baskılandığında eşcinsel çiftlerde prezervatifsiz seks yoluyla HIV bulaşma riskinin etkin bir şekilde sıfır olduğunu öne sürmektedir.
- U=U
- HIV için erken test ve tedavi...

Sexual activity without condoms and risk of HIV transmission in serodifferent couples when the HIV-positive partner is using suppressive antiretroviral therapy

- 36,000 Heteroseksüel, 22,000 MSM kondomsuz cinsel ilişki
- 11 HIV (-) partner HIV (+)
 - 10 MSM, 1 Heteroseksüel
- 100 birliktelik yılında 0,3 pozitifleşme
- Sıfır risk

Tüm bu verilere rağmen ART'nin

- Tedavinin başında 3-6 ay tam viral süpresyon sağlamayabileceği
- Tedavi devamında olası virolojik yanıtızsızlıklar olabileceği
- Göz önünde bulundurulmalıdır.
- Serolojik uyumsuz çiftler arasında
- Pozitif eşin 3-6 ay süre ile viral süpresyonu kanıtlanmış olmak kaydı ile,
- Sadece ovülasyonda kondomsuz ilişki ile
- HIV bulaş riskini sıfıra indirdiği kabul edilir

	+  -	-  +	+  +
ART	Önerilir	Önerilir	Önerilir
Ovulasyonda kondomsuz cinsel ilişki	HIV RNA saptanamayan düzeyde ise	HIV RNA saptanamayan düzeyde ise	Çiftlerden biri veya ikisinin DNA saptanabilir ise
PrEP	DNA saptanabilir düzeyde ise	DNA saptanabilir düzeyde ise	-
Yapay inseminasyon	Önerilir	Uygulanamaz	Uygulanamaz
Sperm yıkama	Önerilmez	Önerilmez ama, DNA saptanabilir düzeyde ise Uygulanabilir, öncelik ART	Önerilmez
Sperm/ovum donasyonu	İnfertilite durumunda önerilir	İnfertilite durumunda önerilir	İnfertilite durumunda önerilir

Dikkatiniz
için
teşekkür
ederim

